



Katwijk leest voor van 2 tot en met 12 jaar


In Katwijk doen 21 van de 28 basisscholen mee met de Bibliotheek *op school*. Door BoekStart in de kinderopvang begint de doorgaande leeslijn van de basisscholen minimaal twee jaar vroeger. En de bibliotheek wil dat nog verder verankeren in Katwijk.

Tekst: Peter Zunneberg
Foto: Jørgen Koopmanschap

Ineke Blom, hoofd backoffice van de Bibliotheek Katwijk en verantwoordelijk voor educatie, en Carla 't Hooft, directeur van KOK Kinderopvang zijn het erover eens: dat BoekStart in de kinderopvang een groot succes is geworden, is te danken aan de lokale educatieve agenda (LEA) die in Katwijk bijzonder goed functioneert. 'Gemeente, scholen, kinderopvang, maar ook instellingen als de bibliotheek en de GGD overleggen regelmatig over wat er nodig is om het onderwijs in Katwijk goed te houden en waar dat kan verbeteren', vertelt Blom. Groot voordeel, vult 't Hooft aan, is dat het een kleine club is, waar iedereen elkaar door en door kent, waardoor ze snel kunnen schakelen.

Veertig prentenboeken

Binnen de LEA was altijd al veel aandacht voor lezen en leesbevordering. Vijf jaar geleden ontstond het idee om de Bibliotheek *op school* in te voeren en inmiddels werken 21 van de 28 basisscholen structureel samen met de Bibliotheek Katwijk. 'Maar eigenlijk zijn we al te laat, als we wachten tot kinderen vier jaar zijn', was de gemeenschappelijke opvatting. 'Vandaar dat we drie jaar geleden zijn begonnen om BoekStart in de kinderopvang in te voeren', vertelt Blom. 'Dat gebeurde gefaseerd, want het gaat hier om 39 groepen op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.' Elke groep heeft inmiddels een collectie met veertig prentenboeken. Een goed aantal,



vindt 't Hooft: 'Er wordt in de groepen dagelijks voorgelezen en met veertig boeken heb je voldoende mogelijkheden om te variëren, maar ook om te herhalen, wat kinderen ook vaak erg leuk vinden.' De gemeente Katwijk subsidieerde de opstart voor drie jaar. Nu zijn de kinderopvangorganisaties zelf verantwoordelijk voor de kosten. 'En die betalen we zonder morren', zegt 't Hooft, 'omdat we het zo belangrijk vinden. De gemeente subsidieert nu alleen nog de coördinatoren en de nieuwe boeken.'

'We merken dat leerlingen steeds taalvaardiger worden'

Afgestemd aanbod

Een succesfactor bij de invoering van BoekStart is volgens Blom dat de aanpak is toegesneden op de Katwijkse situatie. Katwijk werkte al met Peuterpraat, officieel een VVE-programma voor kinderen die van huis uit minder taalbagage mee krijgen, maar in Katwijk gebruiken alle kinderopvanggroepen dit. 'We hebben daarom ons aanbod afgestemd op de thema's van Peuterpraat', vertelt Blom. 'Zo hebben we het pedagogisch medewerkers makkelijker gemaakt om BoekStart op te pakken. Als ze iets heel nieuws ernaast hadden moeten doen, was dat veel ingewikkelder geweest.'

't Hooft knikt: 'Dat Peuterpraat en BoekStart nu deels geïntegreerd zijn, werkt voor hen heel prettig. Dat is ook iets wat we vanuit de LEA hebben benadrukt: als er iets nieuws op ons pad komt, probeer het dan te integreren in de bestaande programma's.'

Interactief voorlezen

Kinderopvang en bibliotheek investeerden niet alleen in boeken, maar ook in trainingen voor pedagogisch medewerkers. 'Binnen elke kinderopvangorganisatie is nu een voorleescoördinator aanwezig, die contact onderhoudt met de bibliotheek en die voor collega's het voorleesprogramma opstelt, bijvoorbeeld rondom landelijke campagnes als de Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen', vertelt Blom. Daarnaast trainde de bibliotheek pedagogisch medewerkers om als voorleesbevorderaar op te treden en per groep de voorleescoördinator te ondersteunen. 'We zijn nu zo ver dat op alle locaties

altijd een voorleesbevorderaar aanwezig is', zegt 't Hooft. Bovendien konden alle medewerkers meedoen aan een workshop interactief voorlezen. 'Voorlezen is leuk en nuttig, maar je bereikt er echt wat mee als je erover met de kinderen in gesprek gaat', zegt 't Hooft. 'Dan horen kinderen niet alleen nieuwe woorden, maar gaan ze die ook zelf in zinnen gebruiken.' Blom en 't Hooft benadrukken dat het voorlezen niet afgelopen is op het moment dat de kinderen de kinderopvang verlaten en naar school gaan. 'Binnen de LEA hebben we afgesproken dat we ook op de basisschool doorgaan met voorlezen', zegt 't Hooft. 'Voor de kleuters die nog niet zelf kunnen lezen, was dat al vanzelfsprekend. Maar de scholen gaan ermee door tot en met groep 8.' Blom vult aan: 'Op de 21 scholen die meedoen met de Bibliotheek *op school* merken we dat leerlingen taalvaardiger worden. En met die resultaten proberen we de zeven scholen die nog niet meedoen over de streep te trekken.'

Stap vooruit

Van oudsher kent vissersdorp Katwijk een relatief laag gemiddeld opleidingsniveau. Daarom is het bieden van een doorgaande leeslijn volgens Blom extra belangrijk. 'Via BoekStart werken we al voor ze naar school gaan aan de woordenschat van jonge kinderen en verkleinen we het risico op een taalachterstand als ze eenmaal op school zitten.' En de Bibliotheek Katwijk gaat nog verder. 'Onlangs zijn we begonnen met een BoekStartcoach op het consultatiebureau', vertelt Blom. 'Doel is om ouders zo vroeg mogelijk te wijzen op het belang van voorlezen. Zo proberen we die doorgaande lijn vol te houden van de wieg tot in ieder geval twaalf jaar.'

Om ouders te laten ervaren wat voorlezen doet met kinderen, kijkt de bibliotheek nu of ze in Katwijk de VoorleesExpress kan invoeren. 'Dan komt er gedurende een aantal weken een vrijwilliger in een gezin voorlezen', vertelt Blom. 'Als we zo het voorlezen door ouders kunnen stimuleren, is dat opnieuw een stap vooruit.'

'Op alle opvanglocaties is altijd een voorleesbevorderaar aanwezig'

